

Art. 4. Les subventions-traitements forfaitaires, telles qu'elles sont définies à l'article 3, doivent être imputées à l'article 44.01.60.20, titre Ier, première partie, section 52, chapitre IV, du budget du « Ministerie van Onderwijs » de l'exercice 1989.

Art. 5. Par application de l'article 36, troisième alinéa, de la loi précitée du 29 mai 1959, les subventions-traitements forfaitaires prévues à l'article 3 seront versées au c.c.p. 000-0918295-93 du « Technisch Instituut van het Kempens Bekken » à Houthalen-Helchteren.

Art. 6. Le Ministre communautaire de l'Enseignement est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 15 décembre 1989.

Le Président de l'Exécutif flamand,

G. GEENS

Le Ministre communautaire de l'Enseignement,

D. COENS

N. 91 — 24

27 JUNI 1990. — Besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de leer- en opvoedende activiteiten in het buitengewoon kleuter-, lager en basisonderwijs en in de opleidingsvormen 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs

De Vlaamse Executieve,

Gelet op de wetten op het lager onderwijs gecoördineerd op 20 augustus 1957, inzonderheid op artikel 15, gewijzigd bij de wet van 20 januari 1981;

Gelet op de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, inzonderheid op artikel 24, § 2, eerste lid;

Gelet op de wet van 6 juli 1970 op het buitengewoon en geïntegreerd onderwijs, inzonderheid op artikel 15, eerste lid;

Gelet op de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs, inzonderheid op artikel 5, § 3;

Gelet op het protocol van 7 juni 1990 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de schoot van het Gemeenschappelijk Comité voor alle overhedsdiensten;

Gelet op het akkoord van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, gegeven op 22 mei 1990;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. In het buitengewoon kleuteronderwijs behoren al de leer- en opvoedende activiteiten tot de algemene en sociale vorming, met inbegrip van de compensatietechniek-braille in type 6;

Art. 2. In het buitengewoon lager onderwijs behoren al de leer- en opvoedende activiteiten tot de algemene en sociale vorming met inbegrip van de compensatietechniek-braille in type 6 en de lichamelijke opvoeding.

Art. 3. In opleidingsvorm 1 van het buitengewoon secundair onderwijs behoren al de leer- en opvoedende activiteiten tot de algemene en sociale vorming met inbegrip van de compensatietechniek-braille in type 6 en de lichamelijke opvoeding.

Art. 4. In opleidingsvorm 2 van het buitengewoon secundair onderwijs behoren de leeractiviteiten die betrekking hebben op :

a) de arbeidstraining tot de beroepsgerichte vorming;

b) de algemene en sociale aanpassing, de compensatietechniek-braille in type 6 en de lichamelijke opvoeding tot de algemene en sociale vorming.

Art. 5. § 1. In opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs behoren de leeractiviteiten die betrekking hebben op :

a) de technische en praktische beroepsopleiding tot de beroepsgerichte vorming;

b) de overige leer- en opvoedende activiteiten, de compensatietechniek-braille in type 6 en de lichamelijke opvoeding tot de algemene en sociale vorming.

§ 2. In afwijking van § 1, a, behoort de technische en praktische beroepsopleiding in de afdelingen Muziek, Verkoop en Kantoortechnieken, al naar de keuze van de inrichtende macht, tot de algemene en sociale vorming, dan wel tot de beroepsgerichte vorming.

Art. 6. In het buitengewoon lager en secundair onderwijs worden de lessen in ieder van de erkende godsdiensten en in de niet-confessionele zedenleer en de cultuurbeschouwing, ingedeeld als algemene en sociale vorming.

Art. 7. § 1. De beroepsgerichte vorming in opleidingsvorm 3 omvat :

1° de beroepsgerichte vorming in het observatiejaar;

2° de hoofdtechnieken verstrekt in het tweede en het derde leerjaar;

3° de kwalificatietechnieken gegeven in het vierde en het vijfde leerjaar;

4° de bijgevoegde functionele technieken onderwezen in het tweede tot en met het vijfde leerjaar.

§ 2. De hoofdtechniek is de polyvalente en functionele beroepsopleiding binnen de eigen afdeling.

§ 3. De kwalificatiertechniek is de eigenlijke beroepsopleiding binnen één welbepaalde afdeling, waarbij alle uren beroepsgerichte vorming, met uitzondering van de bijgevoegde functionele technieken, aan dezelfde kwalificatie worden besteed.

§ 4. De bijgevoegde functionele technieken worden gekozen uit één of meer technieken hetzij :

- van de eigen afdeling;
- van een andere afdeling behorende tot hetzelfde beroepenveld;
- van een andere afdeling behorende tot een ander beroepenveld.

Zij hebben tot doel hetzij :

- de hoofdtechnieken te ondersteunen;
- de overgang naar een andere afdeling mogelijk te maken;
- een polyvalente opleiding te verschaffen;
- een bepaalde persoonlijke vorming los van de beroepsopleiding te verzekeren.

§ 5. De beroepsgerichte vorming in opleidingsvorm 3 moet behoren tot één van de hierna vermelde specialiteiten :

- agrarische technieken;
- bakkerij;
- bouw;
- elektriciteit;
- fijnmechaniek;
- garneren en stofferen;
- gezinstchnieken;
- grafische technieken;
- haartool en schoonheidszorgen;
- hout;
- kleding;
- ledér;
- metaal;
- muziek;
- nijverheidstchnieken;
- schilderen en decoratie;
- sierkunsten;
- slagerij;
- textiel;
- verkoop en kantoorchnieken;
- vlechtwerk;
- voeding.

Art. 8. Compensatietchnieken zijn specifieke remediërende technieken zoals : braille, mobiliteitstraining, gebarentchnieken, zintuiglijke training, technologische communicatietchnieken, welke uitsluitend in de types 4, 5, 6 en 7 van het buitengewoon onderwijs kunnen worden georganiseerd.

De compensatietchnieken behoren tot de algemene en sociale vorming.

Art. 9. Worden opgeheven wat betreft het buitengewoon onderwijs :

1° het ministerieel besluit van 29 april 1969 tot vaststelling van de bijzondere vakken in de lagere scholen, in de internaten voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, in de lagere klassen verbonden aan iedere andere onderwijsinrichting, in de medisch-pedagogische instituten en in de scholen en klassen voor buitengewoon lager onderwijs waarvan de onderwijsstaal het Nederlands is;

2° het ministerieel besluit van 12 mei 1969 tot vaststelling van de algemene vakken, bijzondere vakken, technische vakken, beroepspraktijk en van de technische vakken en beroepspraktijk in de lagere secundaire scholen en in de lagere secundaire beroepscholen, waarvan de onderwijsstaal het Nederlands is.

Art. 10. Dit besluit treedt in werking op 1 september 1990.

Art. 11. De Gemeenschapsminister van Onderwijs is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 27 juni 1990.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Onderwijs,

D. COENS

TRADUCTION

F. 91 — 24

27 JUIN 1990. — Arrêté de l'Exécutif flamand déterminant les activités scolaires et éducatives dans l'enseignement maternel, primaire et fondamental spécial et dans les formes d'enseignement 1, 2 et 3 de l'enseignement secondaire spécial

L'Exécutif flamand,

Vu les lois sur l'enseignement primaire coordonnées le 20 août 1957, notamment l'article 15 modifié par la loi du 20 janvier 1981;

Vu la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement, notamment l'article 24, § 2, premier alinéa;

Vu la loi du 6 juillet 1970 sur l'enseignement spécial et intégré, notamment l'article 15, premier alinéa;

Vu la loi du 19 juillet 1971 relative à la structure générale et à l'organisation de l'enseignement secondaire, notamment l'article 5, § 3;

Vu le protocole du 7 juin 1990 portant les conclusions des négociations menées au sein du Comité commun à l'ensemble des services publics;

Vu l'accord du Ministre communautaire des Finances et du Budget, donné le 22 mai 1990;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition du Ministre communautaire de l'Enseignement;

Après délibération,

Arrête :

Art. 1er. Dans l'enseignement maternel spécial, toutes les activités scolaires et éducatives appartiennent à la formation générale et sociale, y compris la technique de compensation-braille au type 6.

Art. 2. Dans l'enseignement primaire spécial, toutes les activités scolaires et éducatives appartiennent à la formation générale et sociale, y compris la technique de compensation-braille au type 6 et l'éducation physique.

Art. 3. Dans la forme d'enseignement 1 de l'enseignement secondaire spécial, toutes les activités scolaires et éducatives appartiennent à la formation générale et sociale, y compris la technique de compensation-braille au type 6 et l'éducation physique.

Art. 4. Dans la forme d'enseignement 2 de l'enseignement secondaire spécial, les activités scolaires relatives à :

a) la pratique professionnelle appartiennent à la formation professionnelle;

b) l'adaptation générale et sociale, la technique de compensation-braille au type 6 et l'éducation physique appartiennent à la formation générale et sociale.

Art. 5. § 1er. Dans la forme d'enseignement 3 de l'enseignement secondaire spécial les activités scolaires relatives :

a) à la formation professionnelle technique et pratique appartiennent à la formation professionnelle;

b) aux autres activités scolaires et éducatives, à la technique de compensation-braille au type 6 et à l'éducation physique appartiennent à la formation générale et sociale.

§ 2. Par dérogation au § 1er, a, la formation professionnelle technique et pratique dans les sections « Musique » et « Techniques de vente et de bureau » appartiennent, selon le choix du pouvoir organisateur, soit à la formation générale et sociale, soit à la formation professionnelle.

Art. 6. Dans l'enseignement primaire spécial et l'enseignement secondaire spécial, les cours de chacune des religions reconnues et de morale non confessionnelle et de philosophie culturelle sont classés parmi les cours de formation générale et sociale.

Art. 7. § 1er. La formation professionnelle dans la forme d'enseignement 3 comprend :

1° la formation professionnelle en année d'observation;

2° les techniques principales en deuxième et troisième années;

3° les techniques de qualification enseignées en quatrième et en cinquième années;

4° les techniques fonctionnelles complémentaires enseignées de la deuxième à la cinquième année d'études.

§ 2. La technique principale constitue la formation professionnelle polyvalente et fonctionnelle dans la section concernée.

§ 3. La technique de qualification constitue la formation professionnelle spécifique dans une section déterminée où toutes les périodes de formation professionnelle, à l'exception des techniques fonctionnelles complémentaires, sont consacrées à la même qualification.

§ 4. Les techniques fonctionnelles complémentaires sont choisies parmi une ou plusieurs techniques, soit :

— de la section concernée;

— d'une autre section appartenant au même champ professionnel;

— d'une autre section appartenant à un autre champ professionnel.

Elles ont pour but, soit :

— de soutenir les techniques principales;

— de permettre le passage à une autre section;

— de procurer une formation polyvalente;

— d'assurer une formation personnelle distincte de la formation professionnelle.

§ 5. La formation professionnelle dans la forme d'enseignement 3 doit appartenir à une des spécialités citées ci-après :

— techniques agricoles;

— boulangerie;

— construction;

— électricité;

— mécanique de précision;

— garniture et tissus d'ameublement;

— techniques familiales;

— techniques graphiques;

— coiffure et soins de beauté;

— bois;

— habillement;

— cuir;

— métal;

— musique;

— techniques industrielles;

— peinture et décoration;

— arts décoratifs;

— boucherie;

— textile;

- techniques de vente et de bureau;
- tressage;
- alimentation.

Art. 8. Les techniques de compensation sont des techniques de rééducation spécifiques comme : le cours de braille, de locomotion, le cours de langage par gestes, le cours de compensation sensorielle, les techniques de communication technologique, qui peuvent uniquement être organisées dans les types 4, 5, 6 et 7 de l'enseignement spécial.

Les techniques de compensation appartiennent à la formation générale et sociale.

Art. 9. Sont abrogés, en ce qui concerne l'enseignement spécial :

1. L'arrêté ministériel du 29 avril 1969 déterminant les cours spéciaux dans les écoles primaires, dans les internats pour les enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe, dans les classes primaires annexées à tout autre établissement d'enseignement, dans les instituts médico-pédagogiques et dans les écoles et classes d'enseignement primaire spécial dont la langue de l'enseignement est la langue néerlandaise;

2. L'arrêté ministériel du 12 mai 1969 déterminant les cours généraux, cours spéciaux, cours techniques, la pratique professionnelle et les cours techniques et de pratique professionnelle dans les écoles techniques secondaires inférieures et dans les écoles professionnelles secondaires inférieures dont la langue de l'enseignement est la langue néerlandaise.

Art. 10. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er septembre 1990.

Art. 11. Le Ministre communautaire de l'Enseignement est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 27 juin 1990.

Le président de l'Exécutif flamand,
G. GEENS

Le Ministre communautaire de l'Enseignement,
D. COENS

N. 91 — 25

**12 JULI 1990. — Besluit van de Vlaamse Executieve
tot vaststelling van het percentage van de aanwending
van de urenpakketten in de instellingen en in de gemeenschapsinstituten voor buitengewoon onderwijs**

De Vlaamse Gemeenschap,

Gelet op het koninklijk besluit nr. 65 van 20 juli 1982 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel worden bepaald in de instellingen voor buitengewoon onderwijs, inzonderheid op artikel 6;

Gelet op het koninklijk besluit nr. 66 van 20 juli 1982 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het administratief personeel en het opvoedend hulppersoneel worden bepaald in de instellingen voor buitengewoon onderwijs, met uitzondering van de internaten van semi-internaten, inzonderheid op artikel 5;

Gelet op het koninklijk besluit nr. 67 van 20 juli 1982 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het paramedisch personeel worden bepaald in de instellingen voor buitengewoon onderwijs, met uitzondering van de internaten of semi-internaten, inzonderheid op artikel 7;

Gelet op het koninklijk besluit nr. 184 van 30 december 1982 tot vaststelling van de wijze waarop voor de Rijksinstituten voor buitengewoon onderwijs de ambten worden bepaald van het paramedisch personeel en van het personeel, toegekend in het kader van het internaat, inzonderheid op artikel 8;

Gelet op het protocol van 9 juli 1990 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de schoot van het Gemeenschappelijk Comité voor alle Overheidsdiensten;

Gelet op het akkoord van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, gegeven op 26 juni 1990;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1980;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid om tijdig de maatregelen te nemen die voor de onderwijsinrichtingen noodzakelijk zijn om het nieuwe schooljaar voor te bereiden;

Op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. § 1. Voor het schooljaar 1990-1991 wordt de aanwending van het urenpakket voor het bestuurs- en onderwijzend personeel alsmede voor het paramedisch personeel beperkt tot :

- 94,5 pct. voor het buitengewoon basisonderwijs;
- 93,5 pct. voor de opleidingsvormen 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs;
- 95 pct. voor de opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

§ 2. Voor het schooljaar 1990-1991 wordt de aanwending van het urenpakket voor het administratief en het opvoedend hulppersoneel beperkt tot 95 pct.

Na de toepassing van het aanwendingspercentage op het urenpakket wordt het getal afgerond naar de lagere eenheid.

Art. 2. De personeelsleden die het ondeelbaar ambt van werkmeester, werkplaatsleider, onderdirecteur, directiesecretaris, studiemeester, opsteller of klerk-typist uitoefenden op 1 oktober 1989, doch het niet meer zouden kunnen uitoefenen gedurende het schooljaar 1990-1991 als gevolg van een tijdelijke daling van het leerlingenaantal, zoals geteld op 1 februari 1990, kunnen dit ambt verder uitoefenen indien het op 30 september 1990 op basis van de gestelde normen opnieuw verantwoord is.